

Wytyczne: Afganistan

listopad 2021 r.

Wytyczne dla poszczególnych krajów stanowią wspólną ocenę sytuacji w kraju pochodzenia dokonaną przez państwa członkowskie.

Projekt ukończono w październiku 2021 r.

Ani Europejski Urząd Wsparcia w dziedzinie Azylu (EASO), ani żadna osoba działająca w jego imieniu nie ponoszą odpowiedzialności za wykorzystanie poniższych informacji.

Luksemburg: Urząd Publikacji Unii Europejskiej, 2021

PDF ISBN 978-92-9465-719-0 doi: 10.2847/885359 BZ-08-22-042-PL-N

© Europejski Urząd Wsparcia w dziedzinie Azylu, 2021

Powielanie dozwolone pod warunkiem podania źródła. W przypadku wykorzystywania lub powielania zdjęć lub innych materiałów nieobjętych prawami autorskimi EASO należy zwrócić się o pozwolenie bezpośrednio do właścicieli praw autorskich.

Zdjęcie na okładce: © iStock/omersukrugoksu

Wytyczne: Afganistan

Niniejsze wytyczne stanowią podsumowanie wniosków wspólnej analizy dotyczącej Afganistanu i należy je czytać w powiązaniu z nimi. Kompletny dokument pt. „Wytyczne dla poszczególnych krajów: Afganistan” jest dostępny na stronie internetowej: <https://www.easo.europa.eu/country-guidance-afghanistan-2021>.

Wytyczne dla poszczególnych krajów stanowią wspólną ocenę sytuacji w kraju pochodzenia dokonaną przez urzędników wyższego szczebla ds. polityki z państw członkowskich, zgodnie z obowiązującymi przepisami UE i orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE).

Niniejsze wytyczne nie zwalniają państw członkowskich z obowiązku indywidualnego, obiektywnego i bezstronnego rozpatrywania każdego wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej. Każda decyzja powinna być podejmowana na podstawie indywidualnej sytuacji wnioskodawcy i sytuacji w Afganistanie w momencie podejmowania decyzji, zgodnie z dokładnymi i aktualnymi informacjami o kraju pochodzenia, uzyskanymi z różnych stosownych źródeł (art. 10 dyrektywy w sprawie procedur azylowych).

Wytyczne zawarte w niniejszym dokumencie nie mają charakteru wyczerpującego.

Spis treści

Wprowadzenie.....	3
Wytyczne: Afganistan	8
Uwagi ogólne.....	9
Podmioty dopuszczające się prześladowań lub wyrządzające poważną krzywdę	10
Status uchodźcy: wytyczne dotyczące poszczególnych profili.....	14
Uwagi wstępne	14
Profil zawodowy.....	15
Ochrona uzupełniająca.....	32
Art. 15 lit. a) dyrektywy w sprawie kwalifikowania	32
Art. 15 lit. b) dyrektywy w sprawie kwalifikowania	33
Artykuł 15 lit. c) dyrektywy w sprawie kwalifikowania.....	35
Podmioty udzielające ochrony.....	39
Alternatywna ochrona wewnętrzna	41
Wykluczenie	42
Zbrodnia przeciwko pokojowi, zbrodnia wojenna, zbrodnia przeciwko ludzkości.....	43
Poważne przestępstwa (o charakterze niepolitycznym)	44
Czyny sprzeczne z celami i zasadami Organizacji Narodów Zjednoczonych.....	44
Zagrożenie dla społeczności lub bezpieczeństwa państwa członkowskiego	45

Wprowadzenie

W jakim celu opracowywane są wytyczne dla poszczególnych krajów?

Wytyczne dla poszczególnych krajów mają stanowić narzędzie dla osób odpowiedzialnych za wyznaczanie kierunków polityki i decydentów w kontekście wspólnego europejskiego systemu azylowego (WESA). Ich celem jest pomoc w rozpatrywaniu wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej składanych przez wnioskodawców z Afganistanu oraz zapewnienie spójności praktyk w zakresie podejmowania decyzji w państwach członkowskich.

W dniu 21 kwietnia 2016 r. Rada Unii Europejskiej wyraziła zgodę na utworzenie sieci urzędników wyższego szczebla ds. polityki, obejmującej wszystkie państwa członkowskie i koordynowanej przez EASO, której zadaniem będzie dokonanie wspólnej oceny i interpretacji sytuacji w głównych krajach pochodzenia.¹ Sieć wspiera rozwój polityki na szczeblu UE w oparciu o wspólne informacje o krajach pochodzenia (IKP) poprzez wspólną interpretację takich informacji w świetle odpowiednich przepisów dorobku w zakresie prawa azylowego oraz uwzględnianie w stosownych przypadkach treści materiałów szkoleniowych i praktycznych przewodników EASO. Opracowanie wspólnych analiz i wytycznych zostało również uwzględnione jako kluczowy obszar w nowym mandacie Agencji Unii Europejskiej ds. Azylu.²

Co zawierają wytyczne?

Wytyczne stanowią podsumowanie **wniosków** wspólnej analizy w przystępnym, przyjaznym dla użytkownika formacie, dostarczając praktycznych wskazówek na potrzeby analizy poszczególnych przypadków. Jest to „streszczenie” kompletnego dokumentu pt. [„Wytyczne dla poszczególnych krajów: Afganistan”](#).

W kompleksowym dokumencie pt. [„Wytyczne dla poszczególnych krajów: Afganistan”](#) znajduje się również druga, bardziej szczegółowa część – wspólna analiza. We wspólnej analizie określa się istotne elementy zgodnie z przepisami, orzecznictwem i wytycznymi horyzontalnymi, podsumowuje się stosowną podstawę faktyczną zgodnie z dostępnymi IKP i odpowiednio analizuje sytuację w danym kraju pochodzenia.

¹ Rada Unii Europejskiej, konkluzje z 3461. posiedzenia Rady, 21 kwietnia 2016 r., 8065/16, dokument dostępny na stronie internetowej: <http://www.consilium.europa.eu/media/22682/st08065en16.pdf>.

² Komisja Europejska, Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Agencji Unii Europejskiej ds. Azylu i uchylającego rozporządzenie (UE) nr 439/2010, 4 maja 2016 r., COM/2016/0271 final – 2016/0131 (COD), dokument dostępny na stronie internetowej: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX:52016PC0271>.

Jaki jest zakres niniejszego zaktualizowanego dokumentu?

Obecna wersja wytycznych stanowi aktualizację „Wytycznych dla poszczególnych krajów: Afganistan” (grudzień 2020 r.) i zastępuje je.

Stanowi ona ukierunkowaną aktualizację, skupiającą się na istotnych zmianach w kraju związanych z przejściem władzy przez talibów. Chociaż informacje dotyczące kilku tematów są ograniczone lub sprzeczne pod względem ram czasowych niniejszej aktualizacji, podjęto wysiłki w celu zapewnienia wspólnej analizy i wytycznych w zakresie, w jakim jest to obecnie uznawane za wykonalne. Należy pamiętać, że IKP, o których mowa w niniejszym dokumencie, są zasadniczo ograniczone do wydarzeń mających miejsce do dnia 31 sierpnia 2021 r. W przypadku uwzględnienia nowszych zmian, są one wyraźnie wskazane w niniejszym dokumencie. Odbiorcom przypomina się, aby w momencie podejmowania decyzji zawsze brali pod uwagę dostępne, istotne i aktualne informacje o krajach pochodzenia (IKP).

EASO wraz z państwami członkowskimi nadal będzie monitorować zmieniającą się sytuację w tym kraju oraz regularnie dokonywać przeglądu i aktualizacji niniejszych wytycznych dla poszczególnych krajów.

Czy niniejsze wytyczne są wiążące?

Wytyczne dla poszczególnych krajów nie są wiążące. Wytyczne oraz dołączona do nich wspólna analiza powinny być jednak uwzględniane przez państwa członkowskie przy rozpatrywaniu wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej, bez uszczerbku dla ich kompetencji w zakresie podejmowania decyzji w sprawie poszczególnych wniosków.

Kto brał udział w opracowywaniu niniejszych wytycznych dla poszczególnych krajów?

Niniejszy dokument jest wynikiem wspólnej oceny dokonanej przez sieć ds. wytycznych dla poszczególnych krajów. Prace sieci były wspierane przez zespół redakcyjny złożony z wybranych ekspertów krajowych oraz przez EASO. Komisja Europejska i UNHCR wnieśli cenny wkład w ten proces.

Wytyczne oraz dołączona do nich wspólna analiza zostały zakończone przez sieć ds. wytycznych dla poszczególnych krajów w październiku 2021 r. i zatwierdzone przez zarząd EASO w listopadzie 2021 r.

Czym są obowiązujące ramy prawne?

Jeśli chodzi o obowiązujące ramy prawne, wspólna analiza i wytyczne opierają się na przepisach [konwencji genewskiej z 1951 r.](#)³ oraz [dyrektywy w sprawie kwalifikowania](#)⁴, jak również na orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE); w stosownych przypadkach uwzględnia się również orzecznictwo Europejskiego Trybunału Praw Człowieka (ETPC).

Jakie wytyczne dotyczące kwalifikowania do objęcia ochroną międzynarodową są brane pod uwagę?

Ramy wytycznych horyzontalnych zastosowane w niniejszej analizie opierają się przede wszystkim na następujących ogólnych wytycznych:

Te i inne odpowiednie praktyczne narzędzia i wytyczne EASO można znaleźć na stronie internetowej: <https://www.easo.europa.eu/practical-tools>.

³ Zgromadzenie Ogólne ONZ, Konwencja genewska dotycząca statusu uchodźców z 1951 r. oraz Protokół dotyczący statusu uchodźców z 1967 r.

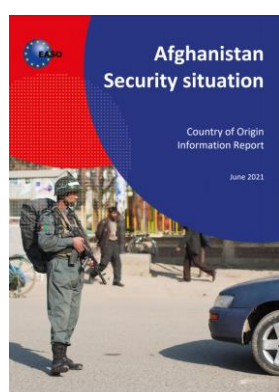
⁴ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/95/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie norm dotyczących kwalifikowania obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców jako beneficjentów ochrony międzynarodowej, jednolitego statusu uchodźców lub osób kwalifikujących się do otrzymania ochrony uzupełniającej oraz zakresu udzielanej ochrony.

Uwzględniono również odpowiednie wytyczne UNHCR dostępne w czasie finalizowania niniejszego dokumentu, w szczególności [wytyczne UNHCR dotyczące kwalifikowalności w zakresie oceny potrzeb dotyczących ochrony międzynarodowej osób ubiegających się o azyl z Afganistanu](#)^{5, 6}.

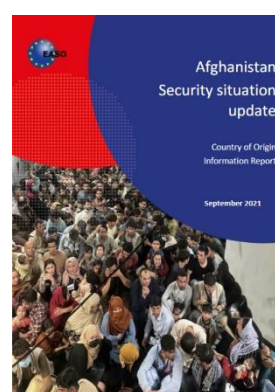
Jakie informacje o kraju pochodzenia zostały wykorzystane?

Dokumenty EASO zawierające wytyczne dla poszczególnych krajów nie powinny być traktowane jako źródła informacji o krajach pochodzenia, nie należy się do nich odwoływać ani ich wykorzystywać. Informacje zawarte w niniejszym dokumencie opierają się na sprawozdaniach EASO dotyczących informacji o krajach pochodzenia oraz, w niektórych przypadkach, na innych wskazanych źródłach. W przeciwieństwie do wytycznych dla poszczególnych krajów niniejsze wytyczne stanowią źródła informacji o krajach pochodzenia i można się do nich odpowiednio odnosić.

Niniejsza aktualizacja opiera się na następujących najnowszych IKP:

Sprawozdanie EASO na temat informacji o krajach pochodzenia: Afganistan, Sytuacja w zakresie bezpieczeństwa (czerwiec 2021 r.)

Sprawozdanie EASO na temat informacji o krajach pochodzenia: Afganistan, Aktualizacja sytuacji w zakresie bezpieczeństwa (wrzesień 2021 r.)

Aby uzyskać dostęp do sprawozdań EASO na temat informacji o krajach pochodzenia, należy odwiedzić stronę internetową: <https://www.easo.europa.eu/information-analysis/country-origin-information/country-reports>.

⁵ UNHCR, Wytyczne dotyczące kwalifikowalności w zakresie oceny potrzeb dotyczących ochrony międzynarodowej osób ubiegających się o azyl z Afganistanu, 30 sierpnia 2018 r., dokument dostępny na stronie internetowej: <https://www.refworld.org/docid/5b8900109.html>. Zob. również UNHCR, Stanowisko w sprawie odsyłania do Afganistanu, sierpień 2021 r., dokument dostępny na stronie internetowej: <https://www.refworld.org/docid/611a4c5c4.html>.

⁶ Podręcznik i wytyczne Biura UNHCR w sprawie procedur i kryteriów jakie należy stosować w celu określenia statusu uchodźcy w świetle konwencji z 1951 r. i protokołu z 1967 r. dotyczących statusu uchodźców, inne wytyczne, dokumenty w zakresie polityki i konkluzje Komitetu Wykonawczego i Stałego Komitetu UNHCR można znaleźć na stronie internetowej: <https://www.refworld.org/rsd.html>.

W jaki sposób wytyczne dla poszczególnych krajów pomagają w indywidualnej ocenie wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej?

Wytyczne i wspólna analiza przedstawiają kolejne etapy rozpatrywania poszczególnych wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej. W niniejszym dokumencie przeanalizowano istotne elementy zgodnie z dyrektywą w sprawie kwalifikowania i przedstawiono ogólną ocenę sytuacji w kraju pochodzenia oraz wskazówki dotyczące istotnych indywidualnych okoliczności, które należy wziąć pod uwagę.

Aby uzyskać dodatkowe informacje i dostęp do innych wytycznych dla poszczególnych krajów, zob. <https://www.easo.europa.eu/country-guidance>

Wytyczne: Afganistan

Niniejsze wytyczne stanowią podsumowanie wniosków wspólnej analizy dotyczącej Afganistanu i należy je czytać w powiązaniu z nimi.

Wspólna analiza jest dostępna na stronie internetowej:
<https://www.easo.europa.eu/country-guidance-afghanistan-2021>.

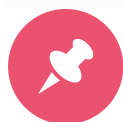
Uwagi ogólne

Ostatnia aktualizacja: listopad 2021 r.

W chwili sporządzania niniejszego dokumentu sytuacja w Afganistanie pozostaje niestabilna, co sprawia, że rozstrzygająca ocena potrzeb w zakresie ochrony międzynarodowej jest szczególnie trudna. Można podkreślić następujące elementy:

Ze względu na krótki czas, jaki upłynął od przejęcia władzy przez talibów, informacje są na ogół ograniczone lub sprzeczne. Należy również wziąć pod uwagę ograniczenia w zakresie rzetelnej sprawozdawczości, ponieważ istnieje prawdopodobieństwo niedoraportowania z Afganistanu lub niektórych części kraju.

Chociaż przyszłe zachowanie talibów nie jest w pełni przewidywalne, cele talibów mogą być narażone na zwiększone ryzyko, biorąc pod uwagę większe zdolności tego podmiotu i jego kontrolę terytorialną.

Chociaż częstotliwość incydentów związanych z bezpieczeństwem oraz liczba ofiar cywilnych ogólnie spadły od czasu przejęcia władzy przez talibów, przyszłe ryzyko masowej przemocy w jakiegokolwiek części kraju należy oceniać z ostrożnością i w oparciu o najnowsze informacje dotyczące dynamiki na danym obszarze, jak i w całym kraju.

Więcej na ten temat można przeczytać we
wspólnej analizie online.

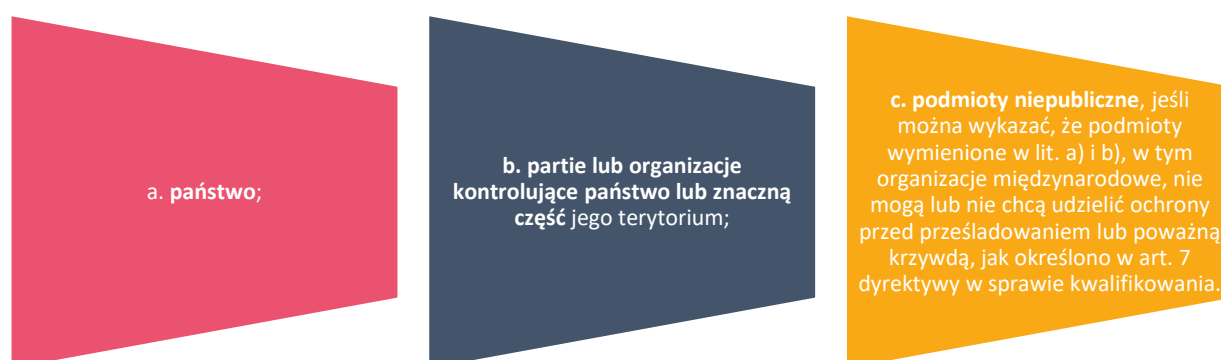
Podmioty dopuszczające się prześladowań lub wyrządzające poważną krzywdę

Ostatnia aktualizacja: listopad 2021 r.

Ryzyko, na które jest narażona ogólnie ludność danego państwa lub jej część, zasadniczo nie stanowi samo w sobie indywidualnego zagrożenia, które można by uznać za poważną krzywdę ([motyw 35 dyrektywy w sprawie kwalifikowania](#)). Ogólnie rzecz biorąc, prześladowanie lub poważna krzywda muszą przyjąć formę zachowania danego podmiotu ([art. 6 dyrektywy w sprawie kwalifikowania](#)).

Zgodnie z [art. 6 dyrektywy w sprawie kwalifikowania](#) do podmiotów dopuszczających się prześladowania lub wyrządzających poważną krzywdę zaliczają się:

Wykres 1. Podmioty dopuszczające się prześladowania lub wyrządzające poważną krzywdę.

Więcej na ten temat można przeczytać we wspólnej analizie online.

Niniejsza sekcja zawiera wytyczne dotyczące niektórych głównych podmiotów dopuszczających się prześladowania lub wyrządzających poważną krzywdę w Afganistanie. Wykaz ten nie jest wyczerpujący.

- **Talibowie:** Po latach rebelii, a w niektórych regionach sytuowania się jako gabinet cieni, latem 2021 roku talibowie przejęli kontrolę nad krajem. W dniu 15 sierpnia bojownicy talibscy wkroczyli do stolicy i przejęli kontrolę nad punktami kontrolnymi. Przywódcy talibscy wkroczyli do pałacu prezydenckiego, następnego dnia zabrali głos w mediach i ogłosili koniec wojny. Według ostatniej dostępnej aktualizacji planów kontroli talibów w Afganistanie sporządzonych przez LWJ z dnia 15 września 2021 r. 391 dystryktów znajdowało się pod kontrolą talibów, dystrykt Chahar Kint w prowincji Balkh był przedmiotem sporu, a w 15 dystryktach w prowincjach Panjshir, Baghlan, Parwan, Kapisa, Wardak i Takhar odnotowano działalność partyzancką.

W ciągu ostatnich dwóch dekad talibowie celowo atakowali ludność cywilną, jak również dopuszczali się masowych ataków na obiekty cywilne. Doniesienia dotyczyły ukierunkowanych zabójstw osób powiązanych z rządem afgańskim i siłami zagranicznymi, dziennikarzy, działaczy praw człowieka, przywódców religijnych i innych osób. Równoległy mechanizm wymiaru sprawiedliwości, którym posługują się talibowie, opiera się na ścisłej interpretacji prawa szariatu i prowadzi do egzekucji oraz innych kar uznawanych za okrutne,

niehumanitarne i poniżające, w tym kar cielesnych. Według doniesień talibowie stosują również tortury wobec zatrzymanych.

Więcej na ten temat można przeczytać we
wspólnej analizie online.

- **Byłe podmioty państwowe i opór wobec talibów:** Wśród byłych afgańskich podmiotów państwowych znaleźli się członkowie **afgańskich narodowych sił bezpieczeństwa (ANSF)** oraz inne organy z trzech organów władzy państwowej (władzy wykonawczej, ustawodawczej i sądowniczej).

Doniesiono, że władze Afganistanu i ich współpracownicy dopuścili się wielu naruszeń praw człowieka. Odnotowano przypadki pozasądowych egzekucji, wymuszonych zaginięć, arbitralnych zatrzymań, porwań, rabunków, grabieży, tortur i złego traktowania. Ponadto ANP brała udział w wymuszeniach i przestępczości zorganizowanej, w szczególności w pobliżu głównych szlaków przemytniczych. Zaobserwowano również przypadki rekrutacji i wykorzystywania seksualnego chłopców (*bacha bazi*) przez afgańskie siły bezpieczeństwa, w szczególności przez ALP, a także wykorzystywania seksualnego dziewcząt.

Po stronie rządu wykorzystywano szereg rodzajów **broni precyzyjnego rażenia** w walce przeciwko talibom i ISKP. Do bojówek tych należały narodowe ruchy powstańcze, zwane również publicznymi siłami powstańczymi, inicjatywa na rzecz obrony społeczności lokalnych, siły powietrzne Kandaharu, afgańska straż bezpieczeństwa z Paktika, siły ochronne z Chostu oraz siły Shaheen w prowincjach Paktia, Paktika i Ghazni. Po ostatniej ofensywie talibów w miesiącach letnich bojówki te nie były w stanie stawić oporu siłom talibskim i wkrótce rozwiązały się lub przyłączyły do talibów.

Po przejściu władzy przez talibów w Pandższirze powstała siła oporu pod nazwą **Narodowy Front Oporu (NRF)**. NRF składa się z bojowników i byłych żołnierzy rządowych lojalnych wobec poprzedniej administracji i przeciwnych rządowi talibów. Choć NRF początkowo utrzymywał kontrolę nad doliną Pandższiru i podobno odpierał ataki talibów, według doniesień został okrążony, a na jego terenie znajdowała się znaczna liczba sił bojowników talibskich. W zaktualizowanej ocenie z dnia 15 września LWJ uznała, że na tych obszarach prowadzona jest działalność partyzancka.

Więcej na ten temat można przeczytać we
wspólnej analizie online.

- **Sieć Haqqani:** Sieć Haqqani jest organizacją terrorystyczną umieszczoną w wykazie ONZ. W lutym 2021 r. UNAMA wskazała, że sieć Haqqani działała pod przywództwem talibów i w większości stosowała się do ich polityki i wytycznych. Grupa ta została opisana jako „śmiertelne ramię talibów”.

Uważa się, że sieć Haqqani jest odpowiedzialna za złożone ataki w gęsto zaludnionych dzielnicach Kabulu w czasie rebelii. Sieć podobno współpracowała z Al-Kaidą i utrzymywała z nią bliskie kontakty, mimo układu z USA. Według doniesień, Haqqani i ISKP również

współpracowały ze sobą, w tym przy atakach podczas inauguracji prezydenta Afganistanu i ataku na świątynię sikhów w Kabulu w marcu 2020 r.

W dniu 7 września, gdy talibowie ogłosili utworzenie rządu tymczasowego, przywódca sieci Sirajuddin Haqqani został mianowany ministrem spraw wewnętrznych.

Więcej na ten temat można przeczytać we
wspólnej analizie online.

- **Prowincja Chorasana Państwa Islamskiego (ISKP):** ISKP jest organizacją salaficko-dżihadystyczną i została umieszczona w wykazie ONZ jako organizacja terrorystyczna, mająca powiązania operacyjne z grupami lokalnymi. Według doniesień główna grupa w prowincjach Kunar i Nangarhar zachowała około 1 500 do 2 200 bojowników, podczas gdy mniejsze grupy autonomiczne znajdowały się w Badakhshan, Kunduz i Sar-e-Pul. Poinformowano, że 450-osobowa komórka ISKP została rozbita w okolicach Mazar-e Sharif w prowincji Balkh, co sugeruje, że grupa ta może być silniejsza w północnym Afganistanie niż wcześniej oceniano. Incydenty odnotowano również w innych prowincjach, takich jak Ghor i Parwan.

Grupa kontynuowała również celowe ataki na ludność cywilną, w szczególności na członków grupy etnicznej hazardów i muzułmańskiej mniejszości religijnej szytów oraz na sikhów. Większość ofiar cywilnych ISKP była wynikiem „ataków samobójczych, w których zginęła duża liczba ofiar oraz masowych strzelanin w Kabulu i Dżalalabadzie”. W 2021 r. nadal dochodziło do ukierunkowanych zabójstw, a wśród zamordowanych przez tę grupę osób znaleźli się pracownicy organizacji humanitarnych zaangażowani w rozminowywanie, kobiety pracujące w mediach i lekarki. Grupa zachowała zdolność do przeprowadzania ataków terrorystycznych w Kabulu i innych dużych miastach, a także przyznała się do ataku na międzynarodowym lotnisku w Kabulu w dniu 26 sierpnia 2021 r., w którym zginęło ponad 170 osób.

Więcej na ten temat można przeczytać we
wspólnej analizie online.

- **Al-Kaida:** Al-Kaida jest międzynarodową ekstremistyczną organizacją salaficką zrzeszającą dżihadystów oraz grupą terrorystyczną umieszczoną w wykazie ONZ. Źródła wskazują, że utrzymywała ona ograniczoną obecność w Afganistanie, prowadząc działalność głównie pod egidą innych grup zbrojnych, zwłaszcza talibów. W połowie 2021 r. źródła podały, że talibowie i Al-Kaida pozostają ze sobą ściśle związane i nie wykazują oznak zerwania więzi, mimo oczekiwań wywołanych porozumieniem dauhańskim. Donosi się również, że znaczna część przywódców Al-Kaidy ma siedzibę w regionie przygranicznym Afganistanu i Pakistanu.

Według UNAMA Al-Kaida angażuje się głównie w zapewnianie szkoleń, w tym broni i materiałów wybuchowych, oraz mentoringu; podawano również, że jest zaangażowana w wewnętrzne dyskusje talibów na temat związków tego ruchu z innymi podmiotami prowadzącymi dżihad. Organizacja ta przyznała się również do przeprowadzenia szeregu ataków w Afganistanie, w wyniku których zginęli członkowie afgańskich narodowych sił bezpieczeństwa (ANSF).

Więcej na ten temat można przeczytać we
wspólnej analizie online.

- W Afganistanie działa **wiele zagranicznych zbrojnych grup terrorystycznych i bojowników**. Do głównych grup znajdujących się we wschodnich prowincjach Kunar, Nangarhar i Nuristan należały: **Tehrik-e Taliban Pakistan** (w tym kilka luźnych grup odłamowych), **Jaish-e Momammed** oraz **Lashkar-e Tayyiba**, które działają pod przywództwem afgańskich talibów i były zaangażowane w ukierunkowane zamachy na urzędników państwowych i inne osoby. Istnieje również kilka środkowoazjatyckich i ujęurskich zagranicznych grup terrorystycznych z bojownikami pochodzenia uzbeckiego, tadżyckiego i turkmeńskiego, które według doniesień stanowią znaczne zagrożenie na północnych obszarach Afganistanu, takich jak **Islamski Ruch Wschodniego Turkiestanu**, **Islamski Ruch Uzbekistanu** (znany również jako **Jundullah**), **Jamaat Ansarullah Tajikistan**, **Lashkar-e Islam** i **The Salafist Group**.

Więcej na ten temat można przeczytać we
wspólnej analizie online.

- W szczególnych sytuacjach **innymi podmiotami niepaństwowymi** dopuszczającymi się prześladowania lub wyrządzającymi poważną krzywdę mogą być klany, plemiona, (lokalnie) wpływowe osoby, rodzina (np. w przypadku osób LGBTIQ przemoc „w imię honoru”) lub gangi przestępcze (np. porwania dla okupu) itp.

Więcej na ten temat można przeczytać we
wspólnej analizie online.

Status uchodźcy: wytyczne dotyczące poszczególnych profili

Uwagi wstępne

Ostatnia aktualizacja: listopad 2021 r.

Wszystkie elementy definicji uchodźcy zgodnie z dyrektywą w sprawie kwalifikowania powinny być spełnione w celu zakwalifikowania wnioskodawcy jako uchodźcy:

Art. 2 lit. d) dyrektywy w sprawie kwalifikowania Definicje

„uchodźca” oznacza obywatela państwa trzeciego, który na skutek uzasadnionej obawy przed prześladowaniem z powodu swojej rasy, religii, narodowości, przekonań politycznych lub przynależności do szczególnej grupy społecznej przebywa poza państwem swojego obywatelstwa i nie może lub nie chce z powodu tej obawy korzystać z ochrony tego państwa, lub bezpaństwowca, który przebywając z takich samych powodów jak wyżej poza państwem swojego dawnego miejsca zwykłego pobytu, nie może lub nie chce z powodu tej obawy powrócić do tego państwa i do którego nie ma zastosowania art. 12;

[W art. 9 dyrektywy w sprawie kwalifikowania](#) określono, w jaki sposób należy oceniać „prześladowanie”.

[Art. 10 dyrektywy w sprawie kwalifikowania](#) zawiera dalsze wyjaśnienia dotyczące różnych powodów prześladowania (rasa, religia, narodowość, poglądy polityczne lub przynależność do szczególnej grupy społecznej). Należy ustalić związek między tymi powodami a prześladowaniem lub brakiem ochrony, aby wnioskodawca mógł kwalifikować się do nadania statusu uchodźcy.

Poniżej przedstawiono wytyczne dotyczące poszczególnych profili wnioskodawców, opartych na ich cechach osobistych lub przynależności do określonej grupy (np. politycznej, etnicznej, religijnej).

Do każdego wniosku wymagana jest indywidualna ocena. Powinna ona uwzględniać indywidualne okoliczności dotyczące wnioskodawcy oraz odpowiednie informacje o kraju pochodzenia. Czynniki, które należy wziąć pod uwagę w tej ocenie mogą obejmować na przykład:

- obszar zamieszkania wnioskodawcy, obecność potencjalnego podmiotu dopuszczającego się prześladowania oraz jego zdolność do skierowania działań w kierunku osoby będącej przedmiotem zainteresowania;
- charakter działań wnioskodawcy (czy są one postrzegane negatywnie lub czy osoby zaangażowane w takie działania są postrzegane jako cel priorytetowy przez podmiot dopuszczający się prześladowania);
- widoczność wnioskodawcy (tj. w jakim stopniu prawdopodobne jest, że wnioskodawca jest znany potencjalnemu podmiotowi dopuszczającemu się prześladowania lub może zostać przez niego zidentyfikowany); należy jednak zauważyć, że wnioskodawca nie musi być zidentyfikowany przez sam podmiot dopuszczający się prześladowania, o ile jego obawa przed prześladowaniem jest uzasadniona;
- środki dostępne dla wnioskodawcy w celu uniknięcia prześladowania (np. powiązania z wpływowymi osobami);
- itp.

Fakt, że wnioskodawca już doznał prześladowania albo że bezpośrednio groziło mu takie prześladowanie, jest istotną przesłanką potwierdzającą uzasadnioną obawę wnioskodawcy przed prześladowaniem, chyba że istnieją zasadne powody, aby uznać, iż akty prześladowania się nie powtórzą ([art. 4 ust. 4 dyrektywy w sprawie kwalifikowania](#)).

Więcej na ten temat można przeczytać we wspólnej analizie online.

Profil zawodowy

Niniejsza sekcja odnosi się do niektórych profili afgańskich wnioskodawców spotykanych w szeregu postępowań prowadzonych w państwach członkowskich. Zawiera ona ogólne wnioski dotyczące profili oraz wytyczne dotyczące dodatkowych okoliczności, które należy uwzględnić przy ocenie indywidualnej. Niektóre profile podzielono dalej na podprofile, wyciągając różne wnioski dotyczące analizy ryzyka lub związku z powodem prześladowania. Dla ułatwienia odniesienia zawsze podawany jest odpowiedni numer profilu oraz link do odpowiedniej sekcji we wspólnej analizie.

Wnioski dotyczące każdego profilu powinny być rozpatrywane bez uszczerbku dla oceny wiarygodności twierdzeń wnioskodawcy.

Zapoznając się z poniższą tabelą, należy pamiętać o następujących kwestiach:

- Wnioskodawca może być objęty **więcej niż jednym profilem** zawartym w niniejszych wytycznych. Należy w pełni przeanalizować potrzeby w zakresie ochrony związane ze wszystkimi takimi okolicznościami.
- W poszczególnych punktach **analizy ryzyka** skoncentrowano się na poziomie ryzyka oraz na niektórych istotnych okolicznościach zwiększających ryzyko. Dalsze wytyczne dotyczące kwalifikowania poszczególnych aktów jako akty prześladowania są dostępne w odpowiednich sekcjach wspólnej analizy.
- W poniższej tabeli podsumowano wnioski dotyczące różnych profili i podprofilu i ma ona na celu zapewnienie praktycznego narzędzia urzędnikom prowadzącym sprawę. Chociaż podano przykłady dotyczące podprofilu o zróżnicowanym ryzyku oraz okoliczności, które mogą zwiększyć lub zmniejszyć dane ryzyko, **przykłady te nie są wyczerpujące** i należy je uwzględnić w kontekście wszystkich okoliczności w danym przypadku.
- **Osoby, które w przeszłości należały do określonego profilu lub członkowie rodziny** osoby objętej określonym profilem mogą mieć potrzeby w zakresie ochrony podobne do tych, które określono dla danego profilu. Nie jest to wyraźnie zaznaczone w poniższej tabeli, jednak powinno być brane pod uwagę przy ocenie indywidualnej.

- Punkty dotyczące **potencjalnego związku** wskazują na możliwy związek z powodami prześladowania zgodnie z [art. 10 dyrektywy w sprawie kwalifikowania](#). Wspólne sekcje analizy dostarczają dalszych wskazówek, czy związek z powodem prześladowania jest wysoce prawdopodobny lub może być uzasadniony w zależności od indywidualnych okoliczności sprawy.
- W przypadku niektórych profili związek może istnieć również między **brakiem ochrony** przed prześladowaniem a jednym lub kilkoma powodami określonymi w [art. 10 dyrektywy w sprawie kwalifikowania](#) ([art. 9 ust. 3 dyrektywy w sprawie kwalifikowania](#)).

2.1 Osoby powiązane z poprzednim rządem Afganistanu

Ostatnia aktualizacja: listopad 2021 r.

Analiza ryzyka: Sprzeczne i ograniczone informacje dotyczące polityki i strategii, którą zamierzają realizować talibowie, sprawiają, że ocena przyszłego ryzyka dla osób objętych tym profilem jest trudna w oparciu o bieżące informacje. W indywidualnej ocenie, czy istnieje uzasadnione prawdopodobieństwo, że wnioskodawca będzie prześladowany, należy jednak wziąć pod uwagę zwiększoną obecność talibów i ich zdolność do ataków na pojedyncze osoby po przejściu przez nich władzy w kraju.

Na podstawie wcześniejszych przypadków prześladowań i oznak dalszego ich doświadczania osoby postrzegane jako priorytetowy cel talibów, w tym osoby zajmujące centralne stanowiska w jednostkach wojskowych, policyjnych i dochodzeniowych, prawdopodobnie odczuwałyby uzasadnioną obawę przed prześladowaniem.

Członkowie rodzin niektórych osób objętych tym profilem mogą być również narażeni na traktowanie, które byłoby równoznaczne z prześladowaniem.

Potencjalny związek: (domniemane) poglądy polityczne.

Względy dotyczące * [wykluczenia](#) mogą być istotne dla tego profilu.

Więcej na ten temat można przeczytać we wspólnej analizie online.

2.2 Osoby, które pracowały dla obcych oddziałów wojskowych lub są postrzegane jako wspierające je

Ostatnia aktualizacja: listopad 2021 r.

Analiza ryzyka: Istnieją ograniczone i sprzeczne informacje dotyczące polityki i strategii, jaką talibowie zamierzają realizować w stosunku do osób, które pracowały z obcymi oddziałami wojskowymi. Jednak na podstawie informacji dotyczących prześladowań w przeszłości i przesłanek wskazujących na to, że talibowie nadal biorą ich na celownik, stwierdza się, że osoby objęte tym profilem zasadniczo odczuwałyby uzasadnioną obawę przed prześladowaniem.

Potencjalny związek: (domniemane) poglądy polityczne.

Względy dotyczące * [wykluczenia](#) mogą być istotne dla tego profilu.

Więcej na ten temat można przeczytać we wspólnej analizie online.

2.3 Przywódcy religijni

Ostatnia aktualizacja: listopad 2021 r.

Analiza ryzyka: Pomimo ograniczonych informacji dotyczących okresu po przejęciu władzy przez talibów, biorąc pod uwagę wcześniejsze prześladowania i nieustającą determinację talibów w dążeniu do ustanowienia Islamskiego Emiratu Afganistanu zgodnie z ich interpretacją prawa szariatu, uznaje się, że przywódcy religijni **postrzegani jako osoby zaprzeczające ideologii talibów**, prawdopodobnie odczuwają uzasadnioną obawę przed prześladowaniem.

W przypadku innych osób objętych tym profilem: Aby uzasadnić uzasadnioną obawę przed prześladowaniem, konieczne byłyby dodatkowe okoliczności zwiększające ryzyko.

Potencjalny związek: (domniemane) poglądy polityczne lub wyznanie.

Więcej na ten temat można przeczytać we wspólnej analizie online.

2.4 Osoby obawiające się przymusowej rekrutacji do grup zbrojnych

Ostatnia aktualizacja: Grudzień 2020 r.

Analiza ryzyka: Nie wszystkie osoby osiągną poziom ryzyka wymagany do stwierdzenia uzasadnionej obawy przed prześladowaniem.

Okoliczności zwiększające ryzyko mogą obejmować:

- wiek (przynależność do grupy wiekowej obejmującej młodzież)
- przeszłość wojskową
- obszar pochodzenia i obecność/wpływ grup zbrojnych

- zwiększoną intensywność konfliktu
- stanowisko klanu w danym konflikcie
- złą sytuację społeczno-ekonomiczną rodziny
- itp.

Potencjalny związek: Podczas gdy ryzyko przymusowej rekrutacji jako takie nie może zasadniczo oznaczać związku z powodem prześladowania, konsekwencje odmowy mogą, w zależności od indywidualnych okoliczności, uzasadniać taki związek, między innymi, z (domniemanymi) poglądami politycznymi.

Więcej na ten temat można przeczytać we wspólnej analizie online.

2.5 Kadra nauczycielska

Ostatnia aktualizacja: listopad 2021 r.

Analiza ryzyka: Nie wszystkie osoby osiągną poziom ryzyka wymaganego do stwierdzenia uzasadnionej obawy przed prześladowaniem.

Okoliczności zwiększające ryzyko mogą obejmować:

- płeć (tj. nauczycielki)
- pochodzenie z obszarów, na których ISKP posiada zdolność operacyjną
- osobę lub instytucję nieprzestrzegającą wytycznych talibów lub programu nauczania
- występowanie przeciwko talibom
- itp.

Potencjalny związek: (domniemane) poglądy polityczne, a w niektórych przypadkach wyznanie.

Więcej na ten temat można przeczytać we wspólnej analizie online.

2.6 Pracownicy służby zdrowia i pracownicy organizacji humanitarnych, w tym osoby pracujące na rzecz krajowych i międzynarodowych

Ostatnia aktualizacja: listopad 2021 r.

Analiza ryzyka: Nie wszystkie osoby objęte tym profilem osiągną poziom ryzyka wymaganego do stwierdzenia uzasadnionej obawy przed prześladowaniem. Okoliczności zwiększające ryzyko mogą obejmować:

- płeć (tj. kobiety)
- charakter działalności (krajowa/międzynarodowa organizacja pozarządowa prowadząca działalność związaną ze szczepieniami przeciwko polio, rozminowywaniem itd.)

organizacji pozarządowych

- powiązania z poprzednim rządem lub zagranicznymi darczyńcami
- występowanie przeciwko ugrupowaniu zbrojnemu
- pochodzenie z obszarów, na których ISKP posiada zdolność operacyjną
- itp.

Potencjalny związek: (domniemane) poglądy polityczne.

Więcej na ten temat można przeczytać we wspólnej analizie online.

2.7 Dziennikarze, pracownicy mediów i obrońcy praw człowieka

Ostatnia aktualizacja: listopad 2021 r.

Analiza ryzyka: Dziennikarze, pracownicy mediów i obrońcy praw człowieka **postrzegani przez talibów jako osoby krytykujące ich działania lub niespełniające warunków określonych przez talibów** prawdopodobnie mają uzasadnione obawy przed prześladowaniem.

W przypadku **innych dziennikarzy, pracowników mediów i obrońców praw człowieka** do uzasadnienia uzasadnionej obawy przed prześladowaniem konieczne byłyby dodatkowe okoliczności zwiększające ryzyko.

Ze szczególną uwagą należy ocenić sytuację kobiet pracujących w zawodzie dziennikarza, pracownika mediów i obrońcy praw człowieka.

Potencjalny związek: (domniemane) poglądy polityczne lub wyznanie.

Więcej na ten temat można przeczytać we wspólnej analizie online.

2.8 Dzieci

W sekcji dotyczącej dzieci omówiono pewne specyficzne dla dzieci okoliczności związane z podatnością na zagrożenia i ryzyka, na jakie mogą być narażone dzieci w Afganistanie.

2.8.1 Przemoc wobec dzieci: przegląd

Ostatnia aktualizacja: grudzień 2020 r.

Analiza ryzyka: Nie wszystkie dzieci osiągną poziom ryzyka wymaganego do stwierdzenia uzasadnionej obawy przed prześladowaniem. Okoliczności zwiększające ryzyko mogą obejmować:

- płeć (chłopcy i dziewczęta mogą być narażeni na różne rodzaje ryzyka)
- wiek i wygląd (np. chłopcy bez brody mogą być traktowani jako *bacha bazi*)
- postrzeganie tradycyjnych ról mężczyzn i kobiet w rodzinie
- złą sytuację społeczno-ekonomiczną dziecka i rodziny
- itp.

Potencjalny związek: Należy wziąć pod uwagę indywidualne okoliczności, w jakich znajduje się wnioskodawca. Na przykład w przypadku (byłych) dzieci *bacha bazi* prześladowanie może wynikać z przynależności do szczególnej grupy społecznej.

Więcej na ten temat można przeczytać we wspólnej analizie online.

2.8.2 Przedwczesne małżeństwo

Zob. sekcja 2.9.2 **Szkodliwe tradycyjne praktyki małżeńskie** w ramach profilu 2.9 **Kobiety**.

Więcej na ten temat można przeczytać we wspólnej analizie online.

2.8.3 Rekrutacja dzieci

Ostatnia aktualizacja: grudzień 2020 r.

Analiza ryzyka: Nie wszystkie dzieci osiągną poziom ryzyka wymaganego do stwierdzenia uzasadnionej obawy przed prześladowaniem w postaci rekrutacji dzieci. Okoliczności zwiększające ryzyko mogą obejmować:

- złą sytuację społeczno-gospodarczą
- obszar pochodzenia lub zamieszkania
- itp.

Potencjalny związek: Należy wziąć pod uwagę indywidualną sytuację dziecka.

Zob. także 2.4 **Osoby obawiające się przymusowej rekrutacji do ugrupowań zbrojnych** oraz 2.8.1 **Przemoc wobec dzieci: przegląd**.

Więcej na ten temat można przeczytać we
wspólnej analizie online.

2.8.4 Praca dzieci i handel dziećmi

Ostatnia aktualizacja: grudzień 2020 r.

Analiza ryzyka: Nie wszystkie dzieci osiągną poziom ryzyka wymaganego do stwierdzenia uzasadnionej obawy przed prześladowaniem w związku z pracą dzieci lub handlem dziećmi. Okoliczności zwiększające ryzyko mogą obejmować:

- wiek
- płeć społeczno-kulturowa
- status rodzinny
- złą sytuację społeczno-ekonomiczną dziecka i jego rodziny
- bycie osobą wewnątrznie przesiedloną
- uzależnienie od narkotyków
- itp.

Potencjalny związek: Aby stwierdzić, czy można udowodnić związek z powodem prześladowania, należy wziąć pod uwagę indywidualną sytuację dziecka.

Więcej na ten temat można przeczytać we
wspólnej analizie online.

2.8.5 Edukacja dzieci, w szczególności dziewcząt

Ostatnia aktualizacja: listopad 2021 r.

Analiza ryzyka: Ogólne braki w systemie edukacji i ograniczone możliwości kształcenia nie mogą być jako takie uznane za prześladowanie, ponieważ nie są one wynikiem celowego działania osób trzecich. Jednak w przypadku celowego ograniczania dostępu do edukacji, w szczególności dziewczętom, może to być równoznaczne z prześladowaniem. Rozwój wydarzeń związanych z polityką i praktyką talibów w zakresie kształcenia dziewcząt należy uważnie ocenić na podstawie aktualnych IKP w tym względzie.

Potencjalny związek: Należy wziąć pod uwagę indywidualną sytuację dziecka. W zależności od polityki prowadzonej przez talibów, religia lub opinie polityczne mogą mieć znaczenie.

Więcej na ten temat można przeczytać we wspólnej analizie online.

2.8.6 Dzieci bez sieci wsparcia w Afganistanie

Ostatnia aktualizacja: Grudzień 2020 r.

Analiza ryzyka: Brak sieci wsparcia nie jest sam w sobie równoznaczny z prześladowaniem. Jednakże znacznie zwiększa to ryzyko narażenia takich dzieci na akty, które ze względu na swoją dotkliwość, powtarzalność lub nagromadzenie mogą stanowić prześladowanie. Zob. np. **2.8.4 Praca dzieci i handel dziećmi.**

Potencjalny związek: Należy wziąć pod uwagę indywidualną sytuację dziecka.

Więcej na ten temat można przeczytać we wspólnej analizie online.

2.9 Kobiety

Sytuacja kobiet i dziewcząt w Afganistanie charakteryzuje się głęboko zakorzenionymi postawami, silnymi przekonaniem kulturowymi i strukturami społecznymi, które potęgują dyskryminację. Powszechne są przypadki łamania praw człowieka ze względu na płeć. Na pierwszej konferencji prasowej po przejściu władzy talibowie ogłosili, że „kobiety są kluczową częścią społeczeństwa i gwarantujemy im wszystkie prawa w granicach islamu”. Nie wyjaśniono jednak ani nie doprecyzowano, jak talibowie postrzegają te granice. Poinformowano również, że we wrześniu 2021 r. talibowie zamknęli ministerstwo do spraw kobiet, przywracając w jego miejsce ministerstwo promowania cnót i zapobiegania występkom. Według doniesień, w okresie rządów talibów w latach 90. ministerstwo działające pod tą nazwą narzucało surowe zasady islamskie i surowe ograniczenia dotyczące kobiet.

Różne formy przemocy wobec kobiet w Afganistanie są często w znacznym stopniu ze sobą powiązane. W związku z tym poniższe podsekcje należy czytać łącznie.

2.9.1 Przemoc wobec kobiet i dziewcząt: przegląd

Ostatnia aktualizacja: grudzień 2020 r.

*Dodano drobne aktualizacje: listopad 2021 r.

Analiza ryzyka: Nie wszystkie kobiety i dziewczęta osiągną poziom ryzyka wymaganego do stwierdzenia uzasadnionej obawy przed prześladowaniem. Okoliczności zwiększające ryzyko mogą obejmować:

- bycie postrzeganą jako osoba, która dopuściła się czynów karalnych na mocy prawa szariatu
- rodzaj pracy i środowisko pracy (w przypadku kobiet pracujących poza domem)
- postrzeganie tradycyjnych ról mężczyzn i kobiet w rodzinie
- złą sytuację społeczno-gospodarczą
- stan rodzinny (ryzyko przemocy seksualnej i przemocy ze względu na płeć wobec kobiet i dorastających dziewcząt jest większe w przypadku osób nieposiadających męskiego opiekuna, kobiet będących głowami gospodarstw domowych itp.)
- bycie osobą wewnątrznie przesiedloną
- itp.

Potencjalny związek: (domniemane) poglądy polityczne lub wyznanie (np. prześladowanie ze strony talibów), lub przynależność do szczególnej grupy społecznej (zob. przykłady poniżej).

Więcej na ten temat można przeczytać we wspólnej analizie online.

2.9.2 Szkodliwe tradycyjne praktyki małżeńskie

Ostatnia aktualizacja: grudzień 2020 r.

Analiza ryzyka: Nie wszystkie kobiety i dziewczęta osiągną poziom ryzyka wymaganego do stwierdzenia uzasadnionej obawy przed prześladowaniem w związku z tradycyjnymi praktykami małżeńskimi. Okoliczności zwiększające ryzyko mogą obejmować:

- młody wiek (w szczególności poniżej 16 roku życia)
- obszar pochodzenia (w szczególności dotyczy to obszarów wiejskich)
- pochodzenie etniczne (np. Pasztun)
- postrzeganie tradycyjnych ról mężczyzn i kobiet w rodzinie
- złą sytuację społeczno-ekonomiczną rodziny
- lokalną władzę/wpływy (potencjalnego) męża i jego rodziny lub otoczenia
- itp.

Potencjalny związek: przynależność do szczególnej grupy społecznej (np. w odniesieniu do odmowy zawarcia przymusowego lub wczesnego małżeństwa).

Więcej na ten temat można przeczytać we wspólnej analizie online.

2.9.3 Kobiety pełniące funkcje publiczne

Ostatnia aktualizacja: listopad 2021 r.

Analiza ryzyka: Ograniczone i sprzeczne informacje dotyczące polityki i strategii, jaką talibowie zamierzają realizować wobec kobiet pełniących funkcje publiczne, sprawiają, że ocena przyszłego ryzyka dla osób objętych tym profilem jest trudna w oparciu o bieżące informacje. Ocena tego, czy istnieje uzasadniony stopień prawdopodobieństwa, że wnioskodawca będzie prześladowany, powinna uwzględniać aktualne informacje w tym zakresie, jak również możliwość prześladowania przez inne podmioty, w tym rodzinę lub ogólnie społeczeństwo.

Okoliczności zwiększające ryzyko mogą obejmować:

- bycie postrzeganym jako osoba nieprzestrzegająca warunków określonych przez talibów
- widoczność wnioskodawcy (np. charakter pracy)
- konserwatywne środowisko
- postrzeganie tradycyjnych ról mężczyzn i kobiet przez rodzinę lub otoczenie
- itp.

Potencjalny związek: (domniemane) poglądy polityczne lub wyznanie.

Więcej na ten temat można przeczytać we wspólnej analizie online.

2.9.4 Kobiety postrzegane jako naruszające kodeksy moralne

Zobacz profil **2.10 Osoby postrzegane jako naruszające kodeksy moralne.**

Więcej na ten temat można przeczytać we wspólnej analizie online.

2.9.5 Kobiety postrzegane jako „ulegające kulturze zachodu”

Zobacz profil **2.11 Osoby postrzegane jako „ulegające kulturze zachodu”**.

Więcej na ten temat można przeczytać we wspólnej analizie online.

2.9.6 Samotne kobiety i kobiety będące głowami gospodarstw domowych

Ostatnia aktualizacja: grudzień 2020 r.

Analiza ryzyka: Nie wszystkie kobiety i dziewczęta objęte tym podprofilem osiągną poziom ryzyka wymaganego do stwierdzenia uzasadnionej obawy przed prześladowaniem. Okoliczności zwiększające ryzyko mogą obejmować:

- stan cywilny
- obszar pochodzenia i zamieszkania
- postrzeganie tradycyjnych ról mężczyzn i kobiet w rodzinie lub społeczności
- sytuację gospodarczą
- dostępność dokumentacji dotyczącej stanu cywilnego
- wykształcenie
- itp.

Potencjalny związek: przynależność do szczególnej grupy społecznej (np. rozwiedzione kobiety).

Więcej na ten temat można przeczytać we wspólnej analizie online.

2.10 Osoby postrzegane jako naruszające kodeksy moralne

Ostatnia aktualizacja: grudzień 2020 r.

Analiza ryzyka: Nie wszystkie osoby objęte tym profilem osiągną poziom ryzyka wymaganego do stwierdzenia uzasadnionej obawy przed prześladowaniem. Okoliczności zwiększające ryzyko mogą obejmować:

- płeć (ryzyko jest większe w przypadku kobiet)
- obszar pochodzenia (w szczególności dotyczy to obszarów wiejskich)
- konserwatywne środowisko
- postrzeganie tradycyjnych ról mężczyzn i kobiet przez rodzinę
- władzę/wpływ zaangażowanych podmiotów
- itp.

Potencjalny związek: wyznanie lub (domniemane) poglądy polityczne lub przynależność do szczególnej grupy społecznej.

Więcej na ten temat można przeczytać we wspólnej analizie online.

2.11 Osoby postrzegane jako „ulegające kulturze zachodu”

Ostatnia aktualizacja: listopad 2021 r.

Analiza ryzyka: Sytuację osób postrzeganych jako „ulegających kulturze zachodu” należy ocenić w kontekście niedawnego przejęcia władzy przez talibów. W indywidualnej ocenie dotyczącej tego, czy istnieje uzasadniony stopień prawdopodobieństwa, że wnioskodawca będzie narażony na prześladowania, należy ponadto uwzględnić okoliczności zwiększające ryzyko, takie jak:

- płeć (ryzyko jest większe w przypadku kobiet)
- zachowanie wnioskodawcy
- obszar pochodzenia (w szczególności dotyczy to obszarów wiejskich)
- konserwatywne środowisko
- postrzeganie tradycyjnych ról mężczyzn i kobiet przez rodzinę
- wiek (dzieci mogą mieć trudności z (ponownym) dostosowaniem się do afgańskich ograniczeń społecznych)
- widoczność wnioskodawcy
- itp.

Potencjalny związek: Należy wziąć pod uwagę indywidualne okoliczności, w jakich znajduje się wnioskodawca. W niektórych przypadkach prześladowanie może być spowodowane wyznaniem lub (domniemanymi) poglądami politycznymi lub przynależnością do szczególnej grupy społecznej.

Zob. także profile **2.9.3 Kobiety pełniące funkcje publiczne**, **2.10 Osoby postrzegane jako naruszające kodeksy moralne** oraz **2.14 Osoby postrzegane jako dopuszczające się bluźnierstwa lub apostazji**.

Więcej na ten temat można przeczytać we wspólnej analizie online.

2.12 Osoby LGBTIQ

Ostatnia aktualizacja: grudzień 2020 r.
*Dodano drobne aktualizacje: listopad 2021 r.

Analiza ryzyka: Uzasadniona obawa przed prześladowaniem byłaby z reguły uzasadniona.

Potencjalny związek: przynależność do szczególnej grupy społecznej.

Więcej na ten temat można przeczytać we
wspólnej analizie online.

2.13 Osoby z niepełnosprawnościami i osoby z poważnymi problemami zdrowotnymi

Ostatnia aktualizacja: grudzień 2020 r.
*Dodano drobne aktualizacje: listopad 2021 r.

Analiza ryzyka: Nie wszystkie osoby objęte tym profilem doświadczą poziomu ryzyka wymaganego do stwierdzenia uzasadnionej obawy przed prześladowaniem. Okoliczności zwiększające ryzyko mogą obejmować:

- charakter i widoczność zaburzenia psychicznego lub niepełnosprawności ruchowej
- negatywne postrzeganie przez rodzinę
- itp.

Potencjalny związek: przynależność do szczególnej grupy społecznej, w przypadku osób z zauważalnymi zaburzeniami psychicznymi lub niepełnosprawnościami ruchowymi.

Więcej na ten temat można przeczytać we
wspólnej analizie online.

2.14 Osoby postrzegane jako dopuszczające się błuznierstwa lub apostazji

Ostatnia aktualizacja: Grudzień 2020 r.
*Dodano drobne aktualizacje: listopad 2021 r.

Analiza ryzyka: Uzasadniona obawa przed prześladowaniem byłaby z reguły uzasadniona.

Potencjalny związek: wyznanie.

Więcej na ten temat można przeczytać we
wspólnej analizie online.

2.15.1 Osoby należące do grupy etnicznej hazarów

Ostatnia aktualizacja: listopad 2021 r.

Analiza ryzyka: Sytuację Hazarów należy ocenić w kontekście niedawnego przejścia władzy przez talibów, jednak informacje dotyczące polityki, jaką talibowie zamierzają prowadzić wobec tej mniejszości, są obecnie ograniczone. Ryzyko bycia namierzonym przez ISKP należy również ocenić w kontekście zdolności operacyjnych tej grupy. Okoliczności zwiększające ryzyko mogą być związane z innymi profilami, takimi jak **2.15.2 Szyici, w tym ismailici**, **2.1 Osoby powiązane z poprzednim rządem Afganistanu** lub **2.6 Pracownicy służby zdrowia i pracownicy organizacji humanitarnych, w tym osoby pracujące na rzecz krajowych i międzynarodowych organizacji pozarządowych**.

Potencjalny związek: (domniemane) wyznanie (zob. profil **2.15.2 Szyici, w tym ismailici**), (domniemane) poglądy polityczne (np. powiązania z poprzednim rządem, domniemane wsparcie Iranu) lub rasa (pochodzenie etniczne).

Więcej na ten temat można przeczytać we wspólnej analizie online.

2.15.2 Szyici, w tym ismailici

Ostatnia aktualizacja: listopad 2021 r.

Analiza ryzyka: Sytuację szyitów należy ocenić w kontekście niedawnego przejścia władzy przez talibów, jednak informacje dotyczące polityki, jaką talibowie zamierzają prowadzić wobec tej mniejszości, są ograniczone. Należy również przeanalizować ryzyko bycia namierzonym przez ISKP. Obecnie ocenia się, że nie wszystkie osoby objęte tym profilem doświadczą poziomu ryzyka wymaganego do stwierdzenia uzasadnionej obawy przed prześladowaniem. Okoliczności zwiększające ryzyko mogą obejmować:

- obszar pochodzenia (obszary, na których ISKP posiada zdolność operacyjną, charakteryzują się wyższym ryzykiem)
- uczestnictwo w praktykach religijnych
- działalność polityczną
- itp.

Potencjalny związek: wyznanie.

Więcej na ten temat można przeczytać we wspólnej analizie online.

2.15.3 Hinduści i sikhowie

Ostatnia aktualizacja: listopad 2021 r.

Analiza ryzyka: Sytuację hinduistów i sikhów należy ocenić w kontekście niedawnego przejścia władzy przez talibów, jednak informacje na temat polityki, jaką talibowie zamierzają prowadzić wobec tych mniejszości, są ograniczone. Należy również przeanalizować ryzyko bycia namierzonym przez ISKP. Obecnie ocenia się, że nie wszystkie osoby objęte tymi profilami doświadczą poziomu ryzyka wymaganego do stwierdzenia uzasadnionej obawy przed prześladowaniem. W ramach indywidualnej oceny dotyczącej odpowiedniego poziomu prawdopodobieństwa wystąpienia groźby prześladowania wnioskodawcy, należy uwzględnić okoliczności zwiększające ryzyko, w szczególności obszar pochodzenia (np. obszary, na których ISKP posiada zdolność operacyjną) itp.

Potencjalny związek: wyznanie.

Więcej na ten temat można przeczytać we wspólnej analizie online.

2.15.4 Bahaici

Ostatnia aktualizacja: grudzień 2020 r.

Analiza ryzyka: Uzasadniona obawa przed prześladowaniem byłaby z reguły uzasadniona.

Potencjalny związek: wyznanie.

Zob. również **2.14. Osoby postrzegane jako dopuszczające się bluźnierstwa lub apostazji.**

Więcej na ten temat można przeczytać we wspólnej analizie online.

2.16.1 Osoby zaangażowane w krwawe konflikty

Ostatnia aktualizacja: December 2020

Analiza ryzyka dotycząca mężczyzn bezpośrednio zaangażowanych w krwawe konflikty: Uzasadniona obawa przed prześladowaniem byłaby z reguły uzasadniona.

Analiza ryzyka dotycząca kobiet, dzieci i mężczyzn, którzy nie biorą bezpośredniego udziału w konflikcie: Nie wszystkie osoby osiągną poziom ryzyka wymaganego do stwierdzenia uzasadnionej obawy przed prześladowaniem. Okoliczności zwiększające ryzyko mogą obejmować:

- intensywność krwawych konfliktów
- pochodzenie z obszarów o niskim poziomie praworządności
- itp.

Potencjalny związek: Aby stwierdzić, czy można udowodnić związek z powodem prześladowania, należy wziąć pod uwagę sytuację indywidualną wnioskodawcy. Na przykład członkowie rodziny zaangażowani w krwawy konflikt mogą mieć uzasadnioną obawę przed prześladowaniem z powodu przynależności do szczególnej grupy społecznej.

Względy dotyczące * [wykluczenia](#) mogą być istotne dla tego profilu.

Więcej na ten temat można przeczytać we wspólnej analizie online.

2.16.2 Osoby uczestniczące w sporach o ziemię

Ostatnia aktualizacja: grudzień 2020 r.

Analiza ryzyka: Nie wszystkie osoby objęte tym profilem osiągną poziom ryzyka wymaganego do stwierdzenia uzasadnionej obawy przed prześladowaniem. Okoliczności zwiększające ryzyko mogą obejmować:

- brutalny charakter sporu
- władzę/wpływ podmiotów uczestniczących w sporze o ziemię
- obszary pochodzenia o niskim poziomie praworządności
- itp.

Potencjalny związek: Ogólnie rzecz biorąc, brak związku z powodem określonym w Konwencji. Pozostaje to bez uszczerbku dla indywidualnych przypadków, w których związek można ustalić na podstawie dodatkowych okoliczności (np. pochodzenia etnicznego, sporu o ziemię prowadzącego do krwawego konfliktu itp.)

Względy dotyczące * [wykluczenia](#) mogą być istotne dla tego profilu.

Więcej na ten temat można przeczytać we wspólnej analizie online.

2.17 Osoby oskarżone o przestępstwa pospolite

Ostatnia aktualizacja: grudzień 2020 r.

*Dodano drobne aktualizacje: listopad 2021 r.

Analiza ryzyka: Nie wszystkie osoby objęte tym profilem osiągną poziom ryzyka wymaganego do stwierdzenia uzasadnionej obawy przed prześladowaniem. Okoliczności zwiększające ryzyko mogą obejmować:

- charakter przestępstwa, za które wnioskodawca może być ścigany
- przewidywana kara
- itp.

Potencjalny związek: W przypadku osób oskarżonych o przestępstwa pospolite zasadniczo nie byłoby związku z powodem określonym w Konwencji. Jednakże w przypadku uzasadnionej obawy przed prześladowaniem w związku z przewidywaną karą na mocy prawa szariatu, prześladowanie może wynikać z przyczyn religijnych. W poszczególnych przypadkach ściganie może być (również) motywowane inną podstawą określoną w Konwencji lub wszczęte bądź prowadzone w sposób dyskryminacyjny związany z inną podstawą określoną w Konwencji.

Względy dotyczące * [wykluczenia](#) mogą być istotne dla tego profilu.

Więcej na ten temat można przeczytać we
wspólnej analizie online.

2.18 Osoby, które urodziły się w Iranie lub Pakistanie lub mieszkały tam przez długi czas

Ostatnia aktualizacja: grudzień 2020 r.

Analiza ryzyka: Ogólnie rzecz biorąc, traktowanie, jakiemu poddawane są osoby objęte tym profilem, nie stanowi prześladowania. W wyjątkowych przypadkach nagromadzenie środków może być równoznaczne z prześladowaniem.

Potencjalny związek: Ogólnie rzecz biorąc, brak związku z podstawą określoną w Konwencji. Pozostaje to bez uszczerbku dla indywidualnych przypadków, w których związek można ustalić na podstawie dodatkowych okoliczności.

Więcej na ten temat można przeczytać we
wspólnej analizie online.

Ochrona uzupełniająca

Treść niniejszego rozdziału obejmuje:

- [Art. 15 lit. a\) dyrektywy w sprawie kwalifikowania](#): kara śmierci lub egzekucja
- [Art. 15 lit. b\) dyrektywy w sprawie kwalifikowania](#): tortury lub nieludzkie lub poniżające traktowanie lub karanie
- [Art. 15 lit. c\) dyrektywy w sprawie kwalifikowania poważne indywidualne zagrożenie życia lub fizycznej integralności osoby cywilnej wynikające z masowej przemocy w sytuacjach międzynarodowych lub wewnętrznych konfliktów zbrojnych](#)

Art. 15 lit. a) dyrektywy w sprawie kwalifikowania

Kara śmierci lub egzekucja;

Ostatnia aktualizacja: grudzień 2020 r.

*Dodano drobne aktualizacje: listopad 2021 r.

Kara śmierci jest przewidziana w prawie szariatu.

Według doniesień poprzedni kodeks karny znacznie ograniczał liczbę przestępstw zagrożonych karą śmierci, a kara śmierci była rzadko wykonywana w praktyce. W 2017 r. wykonano ponoć pięć egzekucji, w 2018 r. trzy, a w 2019 r. żadnej. W listopadzie 2019 r. około 700 osób oczekiwało na wykonanie kary śmierci za „przestępstwa pospolite” lub za przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu wewnętrznemu lub zewnętrznemu.

Przed przejściem władzy przez talibów, na obszarach znajdujących się pod ich kontrolą, talibowie wymierzali kary za pomocą równoległego systemu wymiaru sprawiedliwości, opartego na ścisłej interpretacji prawa szariatu. Dotyczyło to również przypadków egzekucji, w tym publicznych egzekucji przez ukamienowanie i rozstrzelanie.

W przypadkach, w których brak jest związku z podstawą określoną w Konwencji (np. w niektórych przypadkach opisanych w sekcji pt. [2.17 Osoby oskarżone o przestępstwa pospolite](#)), należy przeanalizować potrzebę ochrony uzupełniającej na podstawie [art. 15 lit. a\) dyrektywy w sprawie kwalifikowania](#). Jeżeli istnieje uzasadnione prawdopodobieństwo orzeczenia kary śmierci lub wykonania egzekucji, udziela się ochrony uzupełniającej na podstawie [art. 15 lit. a\) dyrektywy w sprawie kwalifikowania](#), chyba że wnioskodawca ma zostać wykluczony zgodnie z [art. 17 dyrektywy w sprawie kwalifikowania](#).

Należy pamiętać, że względy dotyczące [wykluczenia](#) mogą być wzięte pod uwagę

Więcej na ten temat można przeczytać we
wspólnej analizie online.

Art. 15 lit. b) dyrektywy w sprawie kwalifikowania

Tortury lub niehumanitarne lub poniżające traktowanie lub karanie

Ostatnia aktualizacja: grudzień 2020 r.

*Dodano drobne aktualizacje: listopad 2021 r.

W przypadku wnioskodawców, dla których tortury lub niehumanitarne lub poniżające traktowanie lub karanie mogą stanowić rzeczywiste ryzyko, często istnieje związek z powodem prześladowania w rozumieniu definicji uchodźcy, a zatem takie osoby kwalifikują się do uzyskania statusu uchodźcy. Jednakże w odniesieniu do przypadków, w których brak jest związku z podstawą określoną w Konwencji i wnioskodawca nie kwalifikowałby się do uzyskania statusu uchodźcy, należy przeanalizować potrzebę ochrony uzupełniającej na podstawie [art. 15 lit. b\) dyrektywy w sprawie kwalifikowania](#).

Analizując potrzebę ochrony na podstawie [art. 15 lit. b\) dyrektywy w sprawie kwalifikowania](#), należy wziąć pod uwagę następujące względy:

- **Brak dostępu do opieki zdrowotnej i warunki społeczno-ekonomiczne:** Należy zauważyć, że poważna krzywda musi przybrać formę zachowania danego podmiotu ([art. 6 dyrektywy w sprawie kwalifikowania](#)). Ogólny brak dostępu do opieki zdrowotnej, edukacji lub innych elementów społeczno-ekonomicznych (np. sytuacja osób wewnątrznie przesiedlonych, trudności w znalezieniu źródeł utrzymania, mieszkania) nie są same w sobie uważane za wchodzące w zakres niehumanitarnego lub poniżającego traktowania określonego w [art. 15 lit. b\) dyrektywy w sprawie kwalifikowania](#), chyba że mamy do czynienia z umyślnym działaniem podmiotu, takim jak umyślne pozbawienie wnioskodawcy odpowiedniej opieki zdrowotnej.
- **Arbitralne aresztowania, nielegalne przetrzymywanie i warunki panujące w więzieniach:** Szczególną uwagę należy zwrócić na zjawisko arbitralnych aresztowań i nielegalnego przetrzymywania, a także na warunki panujące w więzieniach. Arbitralne aresztowania i nielegalne ośrodki detencyjne prowadzone przez różne podmioty (związane z poprzednim rządem, bojówkami, siłami zbrojnymi lub grupami powstańczymi) są w Afganistanie zjawiskiem powszechnym. Ogólnie rzecz biorąc, w tych nielegalnych ośrodkach detencyjnych nie przestrzega się praw człowieka, a osoby, które są narażone na rzeczywiste ryzyko nielegalnego zatrzymania, mogą potrzebować ochrony. Ponadto można ocenić, że w przypadkach, w których ściganie lub karanie jest rażąco niesprawiedliwe lub nieproporcjonalne, lub w przypadku poddania danej osoby warunkom więziennym, które nie są zgodne z poszanowaniem godności ludzkiej, może dojść do poważnej krzywdy w rozumieniu [art. 15 lit. b\) dyrektywy w sprawie kwalifikowania](#). Należy również podkreślić, że w oficjalnych i nieoficjalnych ośrodkach detencyjnych często dochodziło do stosowania tortur.
- **Kary cielesne:** Zgodnie z prawem szariatu kary cielesne są przewidziane za różnego rodzaju przestępstwa. Artykuł 29 konstytucji Afganistanu zakazuje „karania sprzecznego z godnością ludzką”, a Afganistan jest stroną Konwencji w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania od 1987 r. Kary cielesne były jednak dozwolone przez prawo w Afganistanie ze względu na pluralistyczny system prawny, w którym prawo islamskie i cywilne wzajemnie się uzupełniały, pozwalając poszczególnym sędziom i sądom na określenie sposobu wymierzania kar na podstawie obu kodeksów. Kary cielesne, w tym chłosta i pobicia, były częstsze na obszarach kontrolowanych przez podmioty antyrządowe. Na terytoriach znajdujących się pod ich kontrolą talibowie stosowali równoległy system wymiaru sprawiedliwości oparty na ścisłej interpretacji prawa szariatu. Oprócz egzekucji (zob. [art. 15 lit. a\) dyrektywy w sprawie kwalifikowania](#)), funkcjonowanie tego systemu

prowadziło do stosowania kar uznanych przez UNAMA za okrutne, niehumanitarne i poniżające. Po przejęciu władzy talibowie wydali jasne oświadczenia dotyczące wymaganego przestrzegania prawa szariatu.

- **Przemoc ze strony przestępców:** Przypadki przestępczości pospolitej i zorganizowanej odnotowano w całym kraju, przy czym w ostatnich latach nastąpił jej wzrost, zwłaszcza w dużych miastach, takich jak Kabul, Dżalalabad, Herat i Mazar-e Szarif. Odnotowanymi przestępstwami były porwania osób dorosłych i dzieci, rozboje i włamania, zabójstwa i wymuszenia. Celem grup przestępczych byli przedsiębiorcy, lokalni urzędnicy i zwykli ludzie, a jako główne cele wskazywano obcokrajowców i zamożnych Afgańczyków. W przypadku braku związku z powodem prześladowania zgodnie z definicją uchodźcy, ryzyko popełnienia przestępstw takich jak wymienione powyżej może kwalifikować się na podstawie [art. 15 lit. b\) dyrektywy w sprawie kwalifikowania](#).

Inne przypadki, w których może istnieć rzeczywiste ryzyko poważnej krzywdy zgodnie z [art. 15 lit. b\) dyrektywy w sprawie kwalifikowania](#), to między innymi niektóre sytuacje objęte profilem [2.8 Dzieci, 2.16.2 Spory o ziemię](#) itp.

Należy pamiętać, że względy dotyczące [wykluczenia](#) mogą być wzięte pod uwagę.

Więcej na ten temat można przeczytać we
wspólnej analizie online.

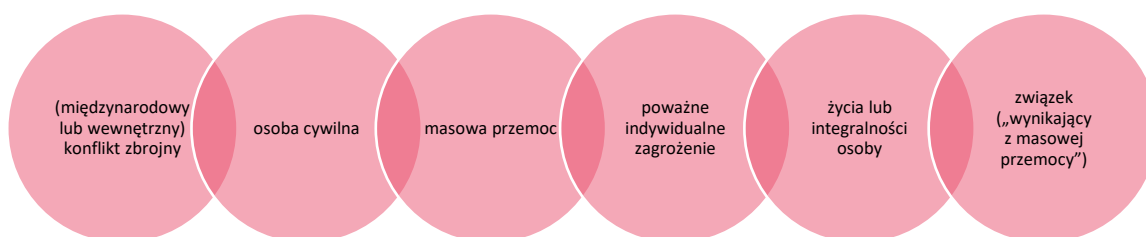
Artykuł 15 lit. c) dyrektywy w sprawie kwalifikowania

Poważne indywidualne zagrożenie życia lub fizycznej integralności osoby cywilnej wynikające z masowej przemocy w sytuacjach międzynarodowych lub wewnętrznych konfliktów zbrojnych

Ostatnia aktualizacja: listopad 2021 r.

Elementami niezbędnymi w celu zastosowania [art. 15 lit. c\) dyrektywy w sprawie kwalifikowania](#) są:

Wykres 2. Art. 15 lit. c) dyrektywy w sprawie kwalifikowania: elementy oceny.

W celu zastosowania [art. 15 lit. c\) dyrektywy w sprawie kwalifikowania](#), powyższe elementy należy ustalić łącznie.

Więcej na ten temat można przeczytać we wspólnej analizie online.

Poniżej przedstawiono podsumowanie istotnych wniosków dotyczących sytuacji w Afganistanie:

- a. **Konflikt zbrojny:** W miesiącach letnich 2021 r. ofensywa talibów posuwała się szybko naprzód i doprowadziła do przejścia przez nich kontroli nad niemal całym krajem. Personel ANSF często wycofywał się z pozycji bez udziału w konfrontacjach. W oświadczeniach wydanych po przejściu Kabulu w sierpniu 2021 r. talibowie ogłosili, że wojna dobiegła końca. Jednak na niektórych obszarach utworzyły się zbrojne grupy oporu i doszło do konfrontacji zbrojnych. ISKP również kontynuuje swoją działalność w kraju.

Więcej na ten temat można przeczytać we wspólnej analizie online.

- b. **Osoba cywilna:** [art. 15 lit. c\) dyrektywy w sprawie kwalifikowania](#) ma zastosowanie do osoby, która nie jest członkiem żadnej ze stron konfliktu i nie bierze udziału w działaniach wojennych, w tym potencjalnie do byłych żołnierzy, którzy rzeczywiście i nieodwołalnie zaprzestali działalności zbrojnej. Należy uważnie przeanalizować wnioski złożone przez osoby objęte następującymi profilami. Na podstawie indywidualnej oceny można uznać, że tacy wnioskodawcy nie kwalifikują się jako osoby cywilne na mocy [art. 15 lit. c\) dyrektywy w sprawie kwalifikowania](#). Na przykład:

- **Talibowie**
- **Ugrupowania zbrojne przeciwstawiające się talibom:** kilka ugrupowań paramilitarnych nadal istniało lub zostało utworzonych w ostatnich dniach ofensywy talibów i po przejęciu przez nich władzy
- **Inne ugrupowania zbrojne:** Inne ugrupowania zbrojne działające w Afganistanie to na przykład ISKP, IMU, sieć Haqqani, Al-Kaida, Jundullah.

Należy zauważyć, że aktywne uczestnictwo w działaniach wojennych nie ogranicza się do otwartego noszenia broni, lecz może również obejmować istotne logistyczne lub administracyjne wspieranie żołnierzy.

Należy podkreślić, że ocena potrzeb w zakresie ochrony jest perspektywiczna. W związku z tym główna dostępna kwestia dotyczy tego czy wnioskodawca będzie po powrocie osobą cywilną. Fakt, że osoba brała w przeszłości udział w działaniach wojennych nie musi koniecznie oznaczać, że przepisy [art. 15 lit. c\) dyrektywy w sprawie kwalifikowania](#) nie będą miały do niej zastosowania.

Więcej na ten temat można przeczytać we
wspólnej analizie online.

- c. **Masowa przemoc:** Po wzroście przemocy obserwowanym w miesiącach letnich nastąpił znaczny spadek liczby konfrontacji i związanej z nimi masowej przemocy po przejęciu władzy przez talibów. Zmiany te nastąpiły jednak bardzo niedawno i w przyszłości możliwe są zmiany tendencji. Należy również wziąć pod uwagę ograniczenia dotyczące wiarygodnych doniesień z kraju. W związku z tym w chwili sporządzania niniejszego dokumentu nie uważa się za wykonalne dokonanie oceny sytuacji w Afganistanie pod kątem potrzeb w zakresie ochrony na podstawie [art. 15 lit. c\) dyrektywy w sprawie kwalifikowania](#).

W miarę rozwoju sytuacji w zakresie bezpieczeństwa w Afganistanie, w celu dokonania perspektywicznej oceny poziomu ryzyka związanego z masową przemocą w sytuacji konfliktu zbrojnego, na podstawie odpowiednich i aktualnych IKP można uwzględnić następujące elementy:

- **Podmioty biorące udział w konflikcie:** w tym pojawienie się lub zdolność operacyjna różnych podmiotów, potencjalne zaangażowanie innych państw w konflikt, czas trwania i względna stabilność kontroli danego podmiotu na danym terytorium itp.
- **Incydenty i ofiary wśród ludności cywilnej:** stosowane metody i taktyka, częstotliwość incydentów i ich skutki w postaci ofiar wśród ludności cywilnej.
- **Zakres geograficzny:** niektóre akty przemocy związane z konfliktem mogą ograniczać się do określonego regionu ze względu na zaangażowane podmioty, na przykład w odniesieniu do lokalnych ugrupowań zbrojnych stawiających opór talibom.
- **Przymusowe wysiedlenie:** Wysiedlenia związane z konfliktami mogą być ważnym wskaźnikiem poziomu przemocy lub postrzegania zagrożenia przez ludność cywilną.

Więcej na ten temat można przeczytać we
wspólnej analizie online.

d. Poważne indywidualne zagrożenie:

W kontekście „skali ruchomej” każdy przypadek powinien być oceniany indywidualnie, z uwzględnieniem charakteru i natężenia przemocy na danym obszarze, wraz z sytuacją osobistą wnioskodawcy w danej sprawie. Pewnego rodzaju sytuacja osobista może przyczynić się do zwiększenia ryzyka masowej przemocy, w tym jej bezpośrednich i pośrednich skutków. Choć nie jest możliwe przedstawienie wyczerpujących wytycznych co do tego, czym jest istotna sytuacja osobista i jak należy ją oceniać, poniżej wymieniono przykłady sytuacji, które mogą mieć wpływ na zdolność danej osoby do oceny lub uniknięcia ryzyka związanego z masową przemocą w sytuacji konfliktu zbrojnego:

- wiek
- płeć społeczno-kulturowa
- stan zdrowia i niepełnosprawność, w tym problemy ze zdrowiem psychicznym
- sytuacja gospodarcza
- znajomość obszaru
- zawód wnioskodawcy
- itp.

Więcej na ten temat można przeczytać we
wspólnej analizie online.

- e. Zagrożenie życia lub integralności osoby:** Ryzyko krzywdy określonej w [art. 15 lit. c\) dyrektywy w sprawie kwalifikowania](#) sformułowano jako „zagrożenie życia lub integralności osoby cywilnej”, a nie jako (zagrożenie) związane z konkretnym aktem przemocy. Niektóre z powszechnie zgłaszanych rodzajów krzywd dotyczących życia lub integralności osób cywilnych w Afganistanie to: zabójstwa, zranienia, uprowadzenia, niepełnosprawność spowodowana minami lądowymi itp.

Więcej na ten temat można przeczytać we
wspólnej analizie online.

- f. Związek:** Związek „wynikający” odnosi się do związku przyczynowego między masową przemocą a krzywdą (poważne zagrożenie życia lub integralności osoby cywilnej) i obejmuje:

- krzywdę, która jest bezpośrednio spowodowana masową przemocą lub aktami podmiotów biorących udział w konflikcie, oraz
- krzywdę, która jest pośrednio spowodowana masową przemocą w sytuacji konfliktu zbrojnego. Skutki pośrednie uwzględnia się tylko w pewnym zakresie i tak długo, jak długo istnieje możliwość wykazania związków z masową przemocą, na przykład: szerząca się przemoc ze strony przestępców: w wyniku bezprawia, zniszczenie środków niezbędnych do przeżycia, zniszczenie infrastruktury, odmowa dostępu lub ograniczony dostęp do pomocy humanitarnej, ograniczony dostęp do placówek opieki zdrowotnej. Starcia zbrojne lub blokady dróg mogą również prowadzić do problemów z dostawami żywności, które powodują klęskę głodu, lub do ograniczonego dostępu lub braku dostępu do placówek opieki zdrowotnej w niektórych regionach Afganistanu.

Więcej na ten temat można przeczytać we
wspólnej analizie online.

Podmioty udzielające ochrony

Ostatnia aktualizacja: listopad 2021 r.

Art. 7 dyrektywy w sprawie kwalifikowania stanowi, że ochrona może być udzielana wyłącznie przez:

a. państwo;

b. strony lub organizacje kontrolujące państwo lub znaczną część jego terytorium;

o ile chcą i mogą oferować ochronę, która musi być: **skuteczna i trwała**.

Taka ochrona zasadniczo udzielana jest, gdy wskazane podmioty podejmują racjonalne działania mające zapobiec prześladowaniu lub wyrządzeniu poważnej krzywdy, **stosując między innymi skuteczny system prawny do wykrywania i ścigania aktów stanowiących prześladowanie lub powodujących poważną krzywdę oraz do karania za nie**,

oraz gdy wnioskodawca **ma dostęp do takiej ochrony**.

W chwili sporządzania niniejszego dokumentu talibowie kontrolują prawie całe terytorium Afganistanu. Według stanu na dzień 1 października 2021 r. zgodnie z planami kontroli talibów w Afganistanie sporządzonymi przez LWJ, ostatnio zaktualizowanymi w dniu 15 września 2021 r., 391 dystryktów znajdowało się pod kontrolą talibów, dystrykt Chahar Kint w prowincji Balkh był przedmiotem sporu, a w 15 dystryktach w prowincjach Panjshir, Baghlan, Parwan, Kapisa, Wardak i Takhar odnotowano działalność partyzancką.

W czasie rebelii talibowie określali się mianem gabinetu cieni Afganistanu, a ich komisje i organy zarządzające imitowały urzędy administracyjne i obowiązki typowego rządu. Opisywano, że stały się one zorganizowanym ruchem politycznym prowadzącym równoległą administrację na znacznych obszarach Afganistanu oraz że ewoluowały w kierunku lokalnego podmiotu sprawującego władzę w kraju poprzez zdobywanie i utrzymywanie terytorium, a tym samym przyjmowanie pewnej odpowiedzialności za dobrostan społeczności lokalnych. Na terytoriach znajdujących się pod kontrolą tej grupy funkcjonował równoległy system wymiaru sprawiedliwości oparty na ścisłej interpretacji prawa szariatu, co prowadziło do egzekucji dokonywanych przez tzw. sądy cieni i kar uznawanych przez UNAMA za okrutne, nieludzkie i poniżające. Odnotowano jednak, że coraz większa liczba Afgańczyków w całym kraju szuka sprawiedliwości w sądach talibskich, ponieważ mają już dość państwowej biurokracji, korupcji i długiego czasu trwania postępowań.

Brak sprawiedliwości proceduralnej i charakter kar nie kwalifikują mechanizmu wymiaru sprawiedliwości stosowanego przez talibów jako legalnej formy ochrony. Ponadto, biorąc pod uwagę ich dotychczasową historię łamania praw człowieka oraz niepewność co do zadeklarowanego przez nich stanu rządu, na podstawie informacji dostępnych w momencie sporządzania projektu niniejszego dokumentu, można stwierdzić, że talibowie nie kwalifikują się jako podmiot udzielający ochrony, który byłby w stanie zapewnić skuteczną, trwałą i dostępną ochronę.

Obecnie nie stwierdzono, aby jakiegokolwiek inne podmioty kontrolowały znaczną część terytorium i były w stanie udzielić ochrony w rozumieniu art. 7 dyrektywy w sprawie kwalifikowania.

Więcej na ten temat można przeczytać we
wspólnej analizie online.

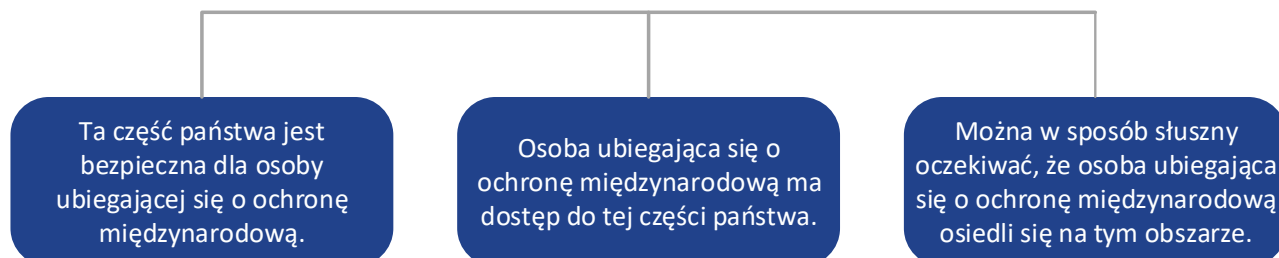
Jeżeli na obszarze pochodzenia wnioskodawcy nie można zidentyfikować żadnego podmiotu udzielającego ochrony, który spełnia wymogi [art. 7 dyrektywy w sprawie kwalifikowania](#), w ramach oceny można zbadać dostępność alternatywnej ochrony wewnętrznej.

Alternatywna ochrona wewnętrzna

Ostatnia aktualizacja: listopad 2021 r.

Elementami niezbędnymi w celu zastosowania [art. 8 dyrektywy w sprawie kwalifikowania](#) są:

Wykres 3. Alternatywna ochrona wewnętrzna: elementy oceny.

W chwili sporządzania niniejszego dokumentu uznaje się, że alternatywna ochrona wewnętrzna nie będzie miała zastosowania do żadnej części Afganistanu.

W przypadku osób objętych profilami, co do których istnieje uzasadniona obawa, że są prześladowane lub istnieje rzeczywiste ryzyko, że talibowie wyrządzą im poważną krzywdę, kryterium bezpieczeństwa nie byłoby spełnione, biorąc pod uwagę kontrolę terytorialną sprawowaną przez tę grupę. W przypadku osób żywiących uzasadnioną obawą przed prześladowaniem lub rzeczywistym ryzykiem doznania poważnej krzywdy będąc celem działań podejmowanych przez inne podmioty, niepewność związana z obecną sytuacją i brak ochrony spełniającej wymogi [art. 7 dyrektywy w sprawie kwalifikowania](#) spowodowałyby, że alternatywna ochrona wewnętrzna nie byłaby bezpieczna. W wyjątkowych przypadkach dana osoba może nie mieć uzasadnionych obaw lub nie być narażona na rzeczywiste ryzyko doznania poważnej krzywdy po przeniesieniu się do określonej części kraju. Dokonując oceny tego, czy wymóg dotyczący bezpieczeństwa byłby uzasadniony, należy wziąć pod uwagę niepewność związaną z obecną sytuacją. W szczególności należy zauważyć, że brak jest informacji na temat tego, jak talibowie mogą postrzegać i traktować osoby, które opuściły Afganistan i złożyły wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej. Ponadto w momencie sporządzania niniejszego dokumentu nie można wiarygodnie ocenić ryzyka masowej przemocy.

Uznaje się, że kontrola talibów nad krajem i jej skutki mają wpływ na wszystkie kryteria oceny określone w [art. 8 dyrektywy w sprawie kwalifikowania](#). Biorąc jednak pod uwagę fakt, że kryterium bezpieczeństwa zasadniczo nie zostało spełnione, nie ma potrzeby przeprowadzania oceny w odniesieniu do dwóch pozostałych wymogów.

Więcej na ten temat można przeczytać we
wspólnej analizie online.

Wykluczenie

Ostatnia aktualizacja: listopad 2021 r.

Biorąc pod uwagę poważne konsekwencje, jakie wykluczenie może mieć dla danej osoby, podstawy wykluczenia należy interpretować w sposób zawężający i stosować z ostrożnością.

Przykłady przedstawione w tym rozdziale nie mają charakteru wyczerpującego i rozstrzygającego. Każdy przypadek należy rozpatrywać w oparciu o jego specyfikę.

Stosowanie klauzul wyłączających jest obowiązkowe, jeżeli istnieją poważne powody, aby uznać, że wnioskodawca dopuścił się któregoś z odnośnych czynów.

Wykluczenie należy stosować w następujących przypadkach:

Podstawy wykluczenia

Status uchodźcy

- zbrodnie przeciwko pokojowi, zbrodnie wojenna lub zbrodnie przeciwko ludzkości
- poważne przestępstwo o charakterze innym niż polityczne poza państwem uchodźstwa przed przyjęciem danej osoby jako uchodźcy
- czyny sprzeczne z zasadami i celami Organizacji Narodów Zjednoczonych

Ochrona uzupełniająca

- zbrodnie przeciwko pokojowi, zbrodnie wojenna lub zbrodnie przeciwko ludzkości
- poważne przestępstwo
- czyny sprzeczne z zasadami i celami Organizacji Narodów Zjednoczonych
- stanowienie zagrożenia dla społeczności lub bezpieczeństwa państwa członkowskiego, w którym wnioskodawca przebywa
- pozostałe przestępstwa (w określonych okolicznościach)

Należy podkreślić, że na organie rozstrzygającym spoczywa ciężar dowodu w celu ustalenia elementów odpowiednich podstaw wykluczenia oraz indywidualnej odpowiedzialności wnioskodawcy, natomiast wnioskodawca pozostaje zobowiązany do współpracy przy ustalaniu wszystkich faktów i okoliczności istotnych dla jego wniosku.

Więcej na ten temat można przeczytać we
wspólnej analizie online.

W kontekście Afganistanu liczne okoliczności i różne profile mogą wymagać rozważenia potencjalnej możliwości zastosowania podstaw wykluczenia. W dyrektywie w sprawie kwalifikowania nie określono terminu zastosowania podstaw wykluczenia. Wnioskodawcy mogą zostać wykluczeni w związku z wydarzeniami mającymi miejsce w czasie trwającego konfliktu, jak również w czasie konfliktów w przeszłości (np. rewolucja kwietniowa i reżim Khalq (1978–1979), radziecka interwencja w Afganistanie (1979–1989), konflikt między rządem afgańskim a siłami mudżahedinów (1989–1992), afgańska wojna domowa (1992–1996), reżim talibów (1996–2001)). Obywatele afgańscy byli również zaangażowani w konflikty mające miejsce poza Afganistanem, co może mieć znaczenie dla kwestii wykluczenia.

IKP wskazują na fakt, że czyny wykluczające popełniane są przez wiele podmiotów, zarówno w związku z konfliktami zbrojnymi, jak i w kontekście ogólnej przestępczości i naruszeń praw człowieka.

Więcej na ten temat można przeczytać we
wspólnej analizie online.

Poniższe podsekcje zawierają wytyczne dotyczące potencjalnego zastosowania podstaw wykluczenia w kontekście Afganistanu.

Zbrodnie przeciwko pokojowi, zbrodnie wojenna, zbrodnie przeciwko ludzkości

Można zauważyć, że przesłanka dotycząca „przestępstwa przeciwko pokojowi” nie jest uznawana za szczególnie istotną w przypadku wnioskodawców z Afganistanu.

Zgodnie z IKP grupy powstańcze, ANSF i bojówki prorządowe, a także ludność cywilna w Afganistanie mogą być zamieszane w czyny, które można zakwalifikować jako zbrodnie wojenne lub zbrodnie przeciwko ludzkości. Odnotowane przypadki naruszeń międzynarodowego prawa humanitarnego przez wszystkie strony bieżących i przeszłych konfliktów w Afganistanie mogłyby stanowić zbrodnie wojenne⁷.

Pod względem kwalifikowania odpowiednich czynów jako zbrodni wojennych, konflikty zbrojne⁸ mające miejsce w Afganistanie można scharakteryzować w następujący sposób:

- konflikt zbrojny między rządem PDPA a uzbrojonymi opozycjonistami w okresie od lata 1979 r. aż do inwazji radzieckiej w dniu 24 grudnia 1979 r.: niemiędzynarodowy;
- radziecka interwencja w Afganistanie od grudnia 1979 r. do lutego 1989 r.: międzynarodowa;

⁷ Zob. także <https://www.icc-cpi.int/afghanistan>.

⁸ Należy zwrócić uwagę, że ocena na podstawie art. 12 ust. 2 lit. a) dyrektywy w sprawie kwalifikowania i art. 17 ust. 1 lit. a) dyrektywy w sprawie kwalifikowania odnosi się do odpowiednich instrumentów międzynarodowych definiujących te pojęcia. Dlatego też ocena tego, czy konflikt zbrojny ma miejsce, jak również jego charakteru, opiera się na międzynarodowym prawie humanitarnym i może różnić się od oceny w kontekście art. 15 lit. c) dyrektywy w sprawie kwalifikowania w rozumieniu wyroku TSUE w sprawie Diakité.

- konflikt zbrojny między siłami mudżahedinów a rządem (1989–1996): niemiędzynarodowy;
- konflikt zbrojny między talibami a Zjednoczonym Frontem (1996–2001): niemiędzynarodowy;
- konflikt zbrojny koalicji pod wodzą USA przeciwko reżimowi talibów między październikiem 2001 r. a czerwcem 2002 r.: międzynarodowy;
- powstanie pod przywództwem talibów przeciwko rządowi afgańskiemu (od 2002 r.), a także konflikt między różnymi grupami zbrojnymi (2015 r. – obecnie): niemiędzynarodowe.

Amnestia przewidziana w afgańskiej ustawie o stabilności narodowej i pojednaniu oraz postanowienia dotyczące amnestii zawarte w umowie z Hezb-e Islami/Gulbuddinem Hekmatyarem (HIG) z września 2016 r. prawdopodobnie nie zapobiegłyby wykluczeniu wnioskodawcy w przypadku ustalenia indywidualnej odpowiedzialności za odpowiednie czyny wykluczające, ponieważ nie spełniałyby one niezbędnych wymogów, tj. bycia wyrazem demokratycznej woli obywateli Afganistanu oraz pociągnięcia danej osoby do odpowiedzialności w inny sposób.

Poważne przestępstwa (o charakterze niepolitycznym)

W kontekście Afganistanu powszechna przestępczość oraz naruszanie prawa i porządku sprawiają, że pojęcie „poważnego przestępstwa (o charakterze niepolitycznym)” jest szczególnie istotne. Oprócz zabójstw związanych ze sporami rodzinnymi i innymi sporami prywatnymi, niektóre przykłady szczególnie istotnych poważnych przestępstw mogą obejmować handel narkotykami, handel bronią, handel ludźmi, korupcję, przywłaszczenie i inne przestępstwa gospodarcze, nielegalne opodatkowanie, nielegalne wydobywanie, handel minerałami, kamieniami szlachetnymi, artefaktami archeologicznymi lub ich przemyt itp.

Przemoc wobec kobiet i dzieci (np. w związku z *bacha bazi*, w kontekście wczesnych małżeństw, zabójstw honorowych, przemocy seksualnej lub niektórych form przemocy domowej itp.), która jest szeroko rozpowszechniona w Afganistanie, może również potencjalnie stanowić poważne przestępstwo (o charakterze niepolitycznym).

Niektóre poważne przestępstwa (o charakterze niepolitycznym) mogą być związane z konfliktem zbrojnym (np. jeżeli zostały popełnione w celu finansowania działalności ugrupowań zbrojnych) lub mogą stanowić zasadniczo nieludzkie czyny popełnione w ramach systemowego lub szeroko zakrojonego ataku na ludność cywilną, w którym to przypadku powinny być rozpatrywane na podstawie [art. 12 ust. 2 lit. a\)/art. 17 ust. 1 lit. a\) dyrektywy w sprawie kwalifikowania](#).

W odniesieniu do wykluczenia z możliwości otrzymania statusu uchodźcy, przestępstwo może być objęte tą podstawą, jeśli zostało popełnione w Afganistanie lub w jakimkolwiek państwie trzecim (na przykład, gdy wnioskodawca przebywał w Pakistanie lub Iranie, lub w państwach tranzytu itp.) W odniesieniu do ochrony uzupełniającej poważne przestępstwa popełnione przez afgańskich wnioskodawców w państwie przyjmującym również prowadziłyby do wykluczenia.

Czyny sprzeczne z celami i zasadami Organizacji Narodów Zjednoczonych

W kontekście Afganistanu (była) przynależność do ugrupowań zbrojnych, takich jak ISKP, talibowie lub Hezb-e Islami, może wiązać się z dodatkowymi względami, oprócz względów, o których mowa w [art. 12 ust. 2 lit. a\)/art. 17 ust. 1 lit. a\) dyrektywy w sprawie kwalifikowania lub art. 12 ust. 2 lit. b\)/art. 17 ust. 1 lit. b\) dyrektywy w sprawie kwalifikowania](#)).

Zastosowanie wykluczenia powinno opierać się na indywidualnej ocenie konkretnych faktów w kontekście działalności wnioskodawcy w danej organizacji. Stanowisko wnioskodawcy w organizacji stanowiłoby istotny czynnik, a stanowisko wyższego szczebla mogłoby uzasadniać (wzruszalne) domniemanie odpowiedzialności indywidualnej. Niemniej jednak przed podjęciem decyzji o wykluczeniu nadal konieczne jest zbadanie wszystkich istotnych okoliczności.

Jeżeli dostępne informacje wskazują na ewentualny udział w zbrodniach przeciwko pokojowi, zbrodniach wojennych lub zbrodniach przeciwko ludzkości, oceny należałoby dokonać w świetle podstaw wykluczenia określonych w [art. 12 ust. 2 lit. a\)/art. 17 ust. 1 lit. a\) dyrektywy w sprawie kwalifikowania](#).

Zagrożenie dla społeczności lub bezpieczeństwa państwa członkowskiego

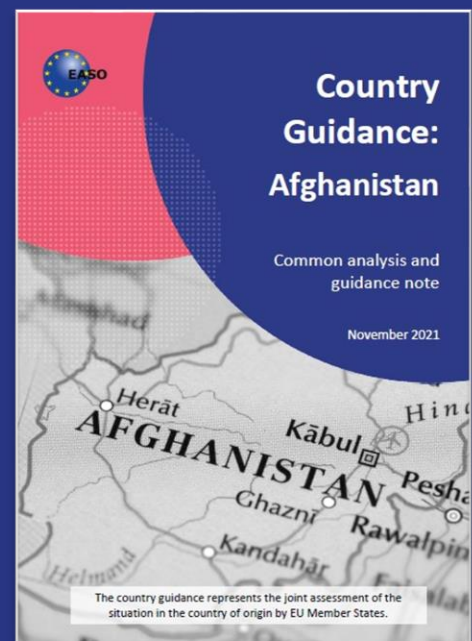
Przy rozpatrywaniu wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej podstawa wykluczenia określona w [art. 17 ust. 1 lit. d\) dyrektywy w sprawie kwalifikowania](#) ma zastosowanie wyłącznie do osób, które w przeciwnym razie kwalifikowałyby się do udzielenia im ochrony uzupełniającej.

W przeciwieństwie do pozostałych podstaw wykluczenia, zastosowanie tego przepisu opiera się na perspektywicznej ocenie ryzyka. Niemniej jednak przy analizie bierze się pod uwagę przeszłą lub obecną działalność wnioskodawcy, taką jak stowarzyszenie z niektórymi grupami uważanymi za stanowiące zagrożenie dla bezpieczeństwa państw członkowskich lub działalność przestępczą wnioskodawcy.

Więcej na ten temat można przeczytać we
wspólnej analizie online.

Kompleksowa wspólna analiza, która stanowi podstawę niniejszych wytycznych, jest dostępna w formacie e-book i pdf w języku angielskim.

Można je znaleźć na stronie internetowej:

<https://www.easo.europa.eu/country-guidance-afghanistan-2021>

■ Publications Office
of the European Union